

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedélyny. Nyilttér sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Laptulajdonos:

OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és esztörtökön.

Egészségügy.

— Közkórház, gyermekinternatus Zomborban. —

A belügyi kormányzat sokágú feladatai között igazán nehéz volna meghatározni azt, hogy fontosságra és horderejére nézve melyik az előbbre való.

De ha nem lehet tagadásba venni azt, hogy anyag nélkül a legjelesebb mester sem produkálhat semmit, akkor kétségtelenül igaz az is, hogy az állam megerősítése és továbbfejlesztése szempontjából az emberi anyag fentartása, helyesebben mondva annak megtartása, s a mi annak sikerét biztosítja a jó közegészségügyi politika, a belkormányzatnak első sorban és kiválóan gondozandó feladatát képezi. Ha szemügyre vesszük a legutóbbi esztendő munká eredményét, be kell ismerünk, hogy a belügyi kormány az egészségügy terén igazán szorgos és áldásos munkát végzett s díszretére legyen mondva, hogy az utóbbi 3—4 év alatt az emberegészségügy tekintetében több történt mint előtte 20 éven keresztül.

A vízvezetékek a városokban, a fűtő kúta létesítése már majdnem minden valamire való mezővárosban is, kórházak, létesítése, fertőző betegségek körüli eljárás és ezen betegségek irtása, üldözése, a gyógytárakra szigorú felügyelet, a bábauty rendezése, lelenczházak létesítése s így az intézkedések egész sorozata, melyek mind azt a célt szolgálják.

A miniszteri jelentések számot adnak arról, hogy mik történtek a gyógyszerári ügyekben, a droguista ügyben a gyógyszerárak megállapításának kérdésében, az orvosok fizetés minimuma kérdésében, a fürdőügyben, az elmebeteg számára való intézkedésekben, illetőleg, elmebeteg helyek és házak dolgaiban; — a fertőző betegségek egy egész seregét ille-

tőleg, a difteritisz dolgában, a szerumok ezentul nagyobb mennyiségben való előállításá dolgában, a trachoma ügyben stb. stb.

Igen figyelemre méltó tevékenységet észlelünk a kórházügy terén.

Ebben a szegény országban, a mi szerény eszközeink mellett, nem kicsinylendő eredmény, hogy a közel multban nagyszabású új kórházak nyitlak meg Békés-Gyulán, Miskolczon, Székes-Fehérváron, — újabban Besztercebányán, Esztergomban, Losonczon, ha hozzá vesszük az új közkórházakat, melyeket Szentesen, Baján, Medgyesen, Verseczen, Sátoralja-Ujhelyen emelnek s ehhez még Lőcsén, Köpcsényben stb. helyen emelt magánkórházakat — úgy be kell látnunk, hogy a kórházügy terén óriási haladás történt.

Jó Buda várának régi Ország-ház épületében, annak nyugati részén hol a belügyminisztérium egészségügyi osztálya van elhelyezve a II-ik emelet folyosóján több, az ország egészségügyére vonatkozó térék függ, ép oly piszkos, poros, — amily tisztátlan egészen az egész egészségügyi osztály helyiségei. Valóságos sátra, hogy e szennyfészekben, patkány ódukban gondoskodnak, rendelkeznek az ország egészségügye tekintetében, — melynek alapfája és omegája a köztisztaság ezen téréken a Duna-Tisza közti nagy térség, melynek Bácska a neve, kórházak jelzése alig fordul elő, — szinte kiálltó sívár pusztaság az ország más vidékéhez képest. Vagyis Bácska igen szerényen van ellátva kórházzal.

Ezen segitendő — a zombori orvos-egylettel karöltve a zombori hatósági orvosi kar Zomborban egy nagy közkórházat tervez, elmegyógyosztályljal is ellátva. Bács vármegyét hívja segítségül, nagy és nemes czélja elérésére, — hogy az anyagiakban némileg biztosítsa a

kórház jövőjét. Semmi kétségünk nincs és nem is lehet az iránt, hogy a nagy és gazdag Bács-Bodrog vármegye meg ne adja ezen humanus célnak saját jól felfogott érdekében a segítséget, hogy a vármegye székvárosában egy közkórház létesülhessen; hol a megye lakói közel megellessék azt a helyet, hol nagyobb betegségekben ápolást, műtevést, elhelyezést és gyógykezelést kaphassanak.

A kórház sebészi, szülési illetve nőgyógyászati és szemészi osztályokra is tervezve van.

Ambár elismerjük néhai Kovács tanár a nagy magyar sebésznek azon mondanása igazságát, hogy a legnagyobb műtetet is bátran végre lehet hajtani bármily félre eső illem helyen is, — csak ott tisztaság legyen, mégis e téren az orvosi tudomány modern álláspontját a kellő és alkalmas berendezést a másik nagy magyar orvos Szemmelweis álláspontját kell elfogadnunk, kivált a mai mikroorganizmusok és bakteriumok korszakában.

A nőgyógyászati terén a vármegye lakósága vagy Szegedre, vagy Budapestre lett utalva, — míg a szemészet terén az ország fővárosát kereste fel a beteg, nem is említve, hogy egyedül a trachoma más betegek száma anyamegyénkben a tíz ezer körül jár. Hogy ily viszonyok mellett az általános közérdeket mennyire szolgálja a megye központjában egy jól szervezett, kellőleg felszerelt közkórház, hol az összlakosság a sors által reá mért legkülönfélebb betegségekben közel, jó, czélszerű, alkalmas, könnyen, időben gyors és anyagiakban olcsó segítyt kaphat — azt bővebben fejtegetni is fölösleges. Elég ha megrajzoljuk a keretet, melybe beilleszteni véljük egy szebb jövő reményében anyamegyénk és városunk egészségügyének javítását.

Ily felfogástól és nemes érzel-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZSÉZŐ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Lapunk mai száma 10 oldal.

mektől áthatva hisszük, hogy Zombor városban létesítendő közkórház mihamarabb tető alá fog jutni — s nem maradunk az egészségügy terén oly koldus szegények, bármily gazdagoknak is mondanak, amint nevezni szoktak minket bácskaiakat.

De a mi legfontosabb, áthatva attól a gondolattól, amit e sorok elején is hangsúlyoztunk, hogy tudatában annak, mikép az ember anyagnak, a magyar ember anyagának szaporítására szüksége van a társadalomnak és a magyar államnak, ez okból a kormány különös gondozás alá vette az elhagyott és talált gyermekek ügyét és különösen e tekintetben állíthatjuk, Magyarországon a gyermekhalandóság megakadályozása, a talált és elhagyott gyermekek nevelése és megtartása szempontjából évtizedeken keresztül nem történt annyi, mint a mennyi az utolsó néhány év alatt. A legutóbbi költségvetésben e célra 2.200.000 korona lett felvéve s így nem kevesebb, mint 7—8000 gyermeknek évenkénti megmentéséről van szó.

Ujabbban a kormány az országban négy gyermek internátust állít fel — s mint örömmel értesülünk, Latinovits Pál főispánunk közbenjárására Zomborban is lesz egy gyermek-internátus felállítva, melyet a város kertészeti iskolával fog összekötni. Hogy mily áldásos lesz ez intézet Zombor városára, egészségügyére s ha hozzá vesszük, hogy az elhagyott gyermekek hasznos polgárai lesznek a hazának, — méltán elismerésünket illeti a belügyi kormány gondoskodása és főispánunk körültekintő figyelme e téren is, — melylyel Zombor várost méltán megörvendezteti.

De ne higyük, hogy ezzel már elértünk a netovábbig. Mint látjuk, az állam meg teszi a maga részét, Zombor városának is meg kell hoznia a maga áldozatát. Villanyvilágítás, modern gőzfürdő, vízlevezelő csatornákkal a város belvizeinek levezetése, élelmiszerek hatékony felügyelete, néhány értezi kut furása, stb. mind oly követelmények, melyektől a mai elcrehaladott korban el nem maradhatunk, hacsak továbbra is nem akarjuk a vezető szerepét vinni a szomorú halálozási statisztikában.

Óriási feladat, nehéz munka, sok pénz kell mindezekhez. De haladj, aki megindul, — s mi örömmel látjuk, hogy egészségügyünk javítása terén mozdulás történt, — és hogy haladás legyen, megállnunk nem szabad.

Dr. Donoszlóvi Vilmos.

*** Értekezlet a lótenyésztési kerületek tárgyában.** Mint utolsó számunkban megírtuk, a lótenyésztési kerületek megalakítására vonatkozólag a földmvelési miniszter által összehívott értekezletet harmadika csütörtökön ment végbe Szegeden. A miniszter megbízásából Losonczy Mihály min. tanácsos elnökelt az értekezleten, mint jegyző báró Podmaniczky Gyula működött. Résztvet-

tek Arad, Bács-Bodrogh, Békés, Csanád, Csongrád, Heves, Krassó-Szörény, Pest, Torontál és Temes vármegyék, továbbá Szeged, Hódmezővásárhely, Szabadka, Baja városok küldöttei. Általában hangzattak az értekezleten is, hogy a lótenyésztési kerületek merev megállapításait nem kívánják, az egyes vidékeken a talaj és gazdasági viszonyok által kívánatos lófajták a helyes ménkiválasztás által fokozatosan viitessenek keresztül. Egyhangulag elfogadták, hogy a ménék a törzsek után eddig divott elnevezésének a mellőzésével nehezebbeknek, vagy könnyebbeknek osztályoztassanak az illető vidék tenyésztésének megfelelőleg. Kivételt képez a lipicai, amely törzs amugy is a hegyes vidékekre szorul, valamint az arabsvérűek. A többiek sorolatnának mint angolvérűek alkalmazásukban párhuzamosan az angol telivérűekkel. Latinovits Pál, a bács-bodrogvármegyei lótenyésztési bizottság elnöke, megíjje részére tenyésztést illetőleg határozati javaslatot nyújt be. Fábry békési alispán szintén, a kanczák bélyegzését illetőleg, Losonczy Mihály összegezvén a felszólalásokat, kijelenté, hogy az indítványok az országos értekezlet elé fognak terjesztetni, végül köszönetet mondott a megjelenteknek. Az értekezlet Manassy orsz. képviselő indítványára Darányi minisztert táviratban üdvözölte.

*** A zentai vashid ügye** — hála Latinovits Pál főispán atyai gondoskodásának, — el van intézve a pénzügyminiszteriumban. Sokkal kedvezőbbben, mint ahogyan a jó zentaiak azt várták volna. Nem kamatmentes kölcsönt kap a kormánytól, hanem segítséget. Annnyit megírhatunk, hogy a tiszai vashid építése a városnak egyetlen krajezár kiadást nem fog okozni. A kölcsön módzatait bár tudjuk, nem írhatjuk le, mivel az még hivatalos titok; rövid napok múlva azonban nyilvánosságra kerül. Egyelőre csak annyit írhatunk, hogy a kormány a lehető legkedvezőbb megoldást tervezte. A bizottság ez ügyben f. hó 15-ike után fog eljárni a kormánynál.

*** Állami gyermekmenhelyek.** Mint már emlitettük, a belügyminiszter végleg meghatározta az állami gyermekmenhelyek székhelyeit az ország különböző vidékein. Ezek szerint már az 1903. év folyamán következő 15 városban építenek gyermekmenhelyek, ugymin: Szeged, Szombathely, Temesvár, Arad, Nagyvárad, Pécs, Szabadka, Kassa, Debrecen, Pozsony, Kolozsvár, Marosvásárhely, Kecskemét, Veszprém, Rimaszombat városokban. Az 1904. évre marad Győr, Munkács, Sepsiszent-György városokban létesítendő gyermekmenhelyek építése. A következő években pedig Kaposváron, Léván, Egerben vagy Miskolcon és Sopronban fognak majd a szükséghez képest gyermekmenhelyeket építeni. Ezenkívül még két gyermekszanatórium fog épülni és pedig egy a Balaton mellett (valószínűleg a somogyi parton) és egy Pálicson. A tervbe vett gyermek-internátusoknak székhelyeül a következő városokat szemelték ki, ugymin: Késmárk, Zombor, Nyitra, Lőcse városokat, amelyekkel az állami internátusok felállítása iránt a tárgyalások folynak. Orvendetes jelenség, hogy az egyes városok jóformán vetekednek az előzékeny áldozatkészség tekintetében. Késmárkon valószínűleg e régi Tökölyi-várban lesz elhelyezve az internátus. Zomborban pedig kertészeti iskolával akarják összekapcsolni ezen állami internátust.

*** A pécsi elmeügyintézet.** A pécsi közkórházat elmeügyintézettel szándékozik a város kibővíteni. Erre a város kölcsönt vesz fel. A tanács ajánlataira a közgyűlés a Magyar Jelzálog Hitelbank-tól határozta el felvenni a kölcsönt 96-os árfolyam mellett 4-78% törlesztéssel, 50 évre, ami 528.000 korona készpénznek és 26-290 kor. évi annuitásnak felel meg.

Az Urania tudományos színház Zomborban.

Négy estőre tervezett előadási sorozatát csütörtökön kezdette meg városunkban az Urania sárói Szabó László darabjával. A hadsereg-gel. Közönségünk nagyfokú érdeklődést tanusított az előadás iránt, mely ugy a szakértőre, mint a laikusra nézve szórakoztató, tanulságos voltával vonzót gyarokolt.

Megelevenült előttünk az az elkülönített, némelyek előtt szinte titokzatos világ, hol a „falu eleje“ három évig eszi „a császár kenyerét“ hol örömmel és búval vánkazva, de mindig gond nélkül és munkában telnek a napok, hol egyformává válik ur és paraszt és csak értéke szerint becülik az embert.

Az első szakaszban egy év munkája folyik le előttünk azon pilanattól kezdve, hogy a sorozóbizottság elé alá a legény, egészen az őszi harcszerű nagygyakorlatokig, amikor megdördülnek a határon az ágyúk és a sárka tarlókon rohamra futó gyalogság, attaquirozó lovasság, végtelen szekérvonatok, lázasan és mesés eredményvel dolgozó műszaki csapatok teszik gyakorlatilag próbáiv mindannak értékét, mit az évek különböző szakában elsajátítottak.

A második szakaszban a tisztképzés fázisai folynak le előttünk. Számos kép mutatja be a tisztke testi és szellemi nevelésének folyamatát. Aikinek majdan hivatásuk lesz, hogy józan elmével bátor szívvel a fegyveres erő vezetőivó legyenek, akiknek kezébe lesz letéve hanzák biztonságának záloga, a haza minden polgárának jóléte szakadatlan szorgalommal gyűjtik a tudást és mi amidőn bepillantást nyertünk a katonai neveléstezetek belső életébe, büszkeséggel elegendy megnyugvással győződnünk meg róla, hogy a magyar hadsereg tisztje képzettséggel, szaktudással és ügyességgel tekintetében méltóan sorakozhatik bármely nagyhatalom elismert képzetséggű tisztjei mellé.

Hogy a különböző fegyvernemek egymást támogatva, működésükkel egy célra törekedve mily eredményt tudnának elérni, az a harmadik rész képeiből tűnik elénk. Itt látjuk hogyan működik az a hatalmas gépezet, melynek minden egyes része, egy-egy kerék, biztos pontossággal teljesíti a maga feladatát, hogyan válik szerves egészzé az a tevékenység, melyben, a béke napjaiban az egyes csapattek egymástól elkülönítve, szakadatlan munkával egyoldalulag tökéletesítik magukat és hogy egy esetleges háború mennyire készen találná véderőknek minden egyes részét.

Idéve a lendülettel megírt szép szöveg befejező szavait, felségcs királyunk és a magyar nemzet bizton támaszkodhatik arra a tudományosan képzett hatalmas hadseregre, melynek minden egyes tagját a király és haza iránti hűségben nevelték és amely a jelszavával ajakán mindenkor kész véret ontani, életét áldozni.

Nem hallgatható el, hogy az Urania eléggé rozoga gépekkel és meglehetősen elhasznált kepekkel látogatott el hozzánk, különösen a mozgatónyelvek voltak tökéletlenek és a látószervek meglehetősen ártalmasak.

A szultán birodalma.

Az ezeregy éj meséinek országa, csodás természeti szépségeivel, őskori emlékeivel, mérhetetlen gazdagságával, szemképrázató pazar pompájával vonult előttünk a fehér leplen az Urania péntek esti előadásán.

A csodák, az álmok birodalma ez és e regeli országban egy külön hatalmas birodalom az Aranyzsarv városa, Konstantinápoly, a világ leghosszabb házúlmeklege. Valahol a Márvány tengernél kezdődnek

apró fakunyhókkal bizonytalan körvonalaival és a Peketetengernél végződik be az a tarkaságban fölülmulhatatlan, pompájával és gazdagságával szinte bódító, természeti szépségeivel gyönyörködtető hatalmas metropolis, az Ozman félhald büszkesége, a kelet gyöngye, hol a káprázatos ragyogás, a gazdagok páratlan lényűzése, a sok csillogás szinte hihetetlen képet varázsol elénk. A mecsetek kacserű minarettjeikkel, a gondatlan szerelmi mámorának szentelt hatalmas kőpaloták bámulattal töltik el a szemlélőt, márvány és selyem, arany és fájane kaprázatos pazzságbau vannak itt fölhalmozva, mintha a csodák országában a követ úgy tudnák szőni, mint a legpuhább fátyolhoz való seiyemfonalat.

Irá még az utcai élet, szemkáprázató változatos tarkaságával. Szinte dörszöjlük a szemünket: nem álome-e ez az álarczösmenet, mely itt föl s alá hullámzik? Párizsi hölgyek mögött nagystívegü tánczó dervis baktat, csillogó fogatok mellett nyikorgó török szakér, fekete feredsébe burkolt asszony, fehér burbanos pap, hihetetlen terhekét cipelő örmény teherhordók, fölmeztelen halárus, tevehajtsárok, aztán az európai mindenki, a civilizáció szürke embere.

Egy képsorozat a bírodalom belsejébe vezet bennünket, kopár sziklahegyekkel váltakozó romantikus, kies vidékekre, ősrégi várakok, a mult dícsőségét hirdető ezredéves obeliszkek, hatalmas szaralyok romjai közé, hol minden omló, minden kő titokzatos történeteket regél, győzdelmes csatákról, szultánok hatalmáról, álomról, szerelemlről.

Ki gyógyó mindazt felsorolni, mit a szultán bírodalmában a természet szeszölve, az építkezés csodás termöltoei, a szemlélőnek nyujtanak, mely toll vállalkoznék arra, hogy az exotikus falvak és városok, völgyek és tengerpartok csodás bájjáról csak megközelítő fogalmat is adjon! — r.

Városi ügyek.

XC Zombor szab. kir. város központi választmánya 1903. évi márczius hó 9-én (hétfőn) délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében ülést tart, az 1904. évre érvénynyel bírandó országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítása.

XC Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel felhívhatnak az összes etbulajdonosok, miszerint az 1902. évre végérvényesen megállapított, valamint a mult évekből még bátramardat chadott folyó évi márczius hó végeig a városi adópénztárnál okvetlenül fizessék be és ugyanott az ebtartási szabályrendeletben előírt ebbárczikait vegyék át, mert a folyó évi márczius hó végén tul, az idézett szabályrendeletnek a bárcza nélküli ebekre vonatkozó intézkedései, szigoruan alkalmazásba fognak vétetni. Azon etbulajdonosoktól pedig, a kik az 1902. év végeig járó ebadótartozásukat folyó évi márczius hó végeig be nem fizetik, a következő 1903. évi április havában az ebadótartozás már végrehajtás utján fog behajtatni.

Hirek.

* **Tájékoztató.** Vasárnap márcz. 8. Dél előtt 1/10 órakor. Vármegyeri történelmi társ. közgyűlése.
 " " 1/10 órakor. „Korona” gőzmalom részv. társaság közgyűlése.
 " " 10 órakor. Kerületi betegsegélyző pénztár közgyűlése.
 " " 10 órakor. Reformát. istentisztelet katonaságnak is.
 Délután 1/3 órakor. Jótékony magyar nőegylet tisztújító közgyűlése.
 " " 4 órakor. Uránia színház ifjúsági előadás: „Föld körül.”
 Este 8 órakor. Uránia színház. „Angol élet” Ráth Istvánól.

* **Gyermek-Internátus Zomborban.** A kormány félhivatalos közlönye írja, hogy a belügyminiszter Zomborban gyermek-internátust állít föl. A város ezt kertészeti iskolával fogja összekapcsolni. Ha tekintetbe vesszük, hogy az egész országban csak 4 ilyen internátust állít fel a kormány, akkor tudjuk csak kellően megbecsülni azt a nagy befolyást, melyet Latinovits Pál főispán a kormányánál élvez s melyet ebben a fontos ügyben sikerrel érvényesített. — Főispánunk a napokban Budapestre utazik és a belügyminiszteriumnál a Zomborban felállítandó gyermekinternátus ügyében az illető szakkozegekkel fog tárgyalni.

* **Iskolaszéki ülés volt** márczius 5-én, amelynek legérdekesebb pontját a rk. tanítók fizetésemelésl tárgyában szeptember 29-én a kegyúri bizottsághoz benyujtott kérvénye képezte. Erre a kérvényre mondatk újból javaslatot az iszkészek tagjai, mivel november 19-én egyszer már oly meleg hangú pártolásban részesítettek, hogy a tanítók bizto ra vették a fizetésemelésnek januárus 1-től leendő folyósítását. Amde: tempora mutantur! — esütörtökön egyhangulag megvonták a kérvénytől a pártolás melegét és egyedül a rk. iskolaszék nem javasol a tanítóknak fizetésemelésl a többi felekezettel szemben, akik már mind bejutatták — pártolólág! a bizottsághoz a kérvényeket. A rk. tanítók között általános a felháborodás és elégedetlenség az iskolaszék e mostoha bánásmódja iránt.

* **Felhívás és kérelem.** Lapunk munkatársait és igen t. levelezőit, — kiknek tiszteletpéldányt küldünk, és arra továbbra is igényt tartanak, — arra kérjük, miszerint a községükben előforduló közérdekű eseményekről gyorsan és fokozott mértékben lapunkat értesíteni sziveskedjenek. Mint hetenként kétszer megjelenő politikai lap, nagy súlyt fektetünk a gyors és megbízható tudósításokra. Azon tisztelet tudósítóink és munkatársaink, kik ebbéli kötelezettségeiknek elleet nem tesznek, azoknak járó tiszteletpéldányait beszünteltjük.

* **Református istentisztelet.** A Zomborban lakó református hívek számára, márczius hó 8-iki napján, délelőtt 10 órakor urvacsoarával egybekötött istentisztelet fog tartatni, melyre a Zomborban levő ev. református vallású katonaság is meghívatik. Szendy Lajos lelkesz. Kozma László gondnok.

* **Közigazgatási bizottság a vármegyei bizótl.** Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizótlága f. hó 6-án pénteken ülést tartott, Latinovits Pál főispán előlkete alatt. A szakeladókön kívül részt vettek az ülésen: báró Vojnits István, Szemző Gyula, Schneider Károly és dr. Molnár Károly. Ezen ülésből kifolyólag lettek felterjesztve a belügyminiszteriumhoz az mult évi összes jelentések a közigazgatás összes ágazatából. Az egyes előadók megtették szokásos havi jelentéseiket.

* **Esküvő.** Özv. dr. Spitzer Mórné fogadott leánya Stern Rózának f. hó 17-én délután 4/2 órakor esküszik örök hűséget a zombori íz. templomban Szalai Tivadár székes-fővárosi mérnök.

* **Uj elnöki titkár a táblánál.** Az igazságügyminiszter Longauer Ferencz dr. újjvidéki törvényészki bírót a szegedi ítéltáblához elnöki titkárrá nevezte ki.

* **Ügyvédestély.** A zombori első ügyvédestély páratlan sikere annyira elragadta a résztvevő, de még inkább a résztvevőben akadályozott közönséget, hogy annak megismétlést óhajtták. Minthogy minden tisztújító közgyűlés után társasvacsora szokott lenni, valószínű, hogy a márczius 21-iki társasvacsorát kibővitik estélylyé és ismét részt fognak azon venni a hölgyek és az ügyvédi fiatalaság is.

* **Estély.** Lapunk felelős szerkesztője Dr. Donoszlovits Vilmos, az orvosi kar tiszteletre f. hó 6-án estélyt adott, melyen a Zomborban lakó összes orvosok részt vettek. Városunk egészségügyének jó állapotára vall az, hogy az orvosok háborítatlanul kedélyesen hajnalig együtt lehettek.

* **Az idei zombori löversenyek** ezébjára a gazdasági-egylet Zombor városától 1000 koronát, az Urkocsikok Szövetkezetétől 1000 kor., a vármegyetől 1600 kor., a földmívelési minisztertől lö-és igetöl versenyre 5000 kor., lódíjazásra pedig 1000—1000 koronát kért.

* **Vásárok.** A legközelebbi zombori országos vásár márczius 21-én (s. ez 22-én lesz), az újjvidéki országos vásár 1903. márczius hó 21., 22. és 23-án fog megtartatni, melyekre sertések és egyéb állatoknak vézmentes helyekről való felhajtása (Horvát-Szlavonországot kivéve) meg van engedve.

* **Helyes rendelet.** A következő tartalmú rendelet érkezett: „Kereskedelmi miniszter 74061/1. sz. rendelete a város közönségéhez. A közutakról és vámokról szóló 1890. évi l. t. cz.-nek a közutakon való forgalom biztonságára vonatkozó intézkedései közül különösen a törvény 112. §-ában a járműveknek éjjeli és sötét időben közlekedésére vonatkozólag előírt rendelkezéseket nem mindenütt hajtják végre a kellő pontossággal és szigorral. Minthogy ezen rendelkezések betartása ügy közforgalmi mint közbiztonsági tekintetből, felette kívánatos, felhívom Ömet, utasítsa az idézett t. c. 102. § megjelölt alsóbb fokú hatóságokat, hogy az 1890. évi l. t. cz.-nek a közutakra való forgalom biztonságára vonatkozó 102-ik §-ában foglalt rendelkezéseket, mely szerint minden járműnek éjjeli és sötét időben feltűnő helyen vagy lámpással világítva kell lennie, vagy a vonó állatok legalább egyike csengővel látandó el, a legnagyobb pontossággal és szigorral hajtásuk végre és annak betartását ellenőrizze. Láng s. k.

* **Tanulmánykirándulás Adára és Pálcisra.** A Bácsmegyei-Gazdasági-Egylet a nyar folyamán tanulmánykirándulást rendez Pálcisra és Adára, ahol a földmívelésiskolákat teszik tanulmánytárgyává. A költések fedezésére 1000 koronát kérték a földmívelési minisztertől, ki a kérvényt, mint halljuk — kedvezően fogja elintézni.

* **Ugrás a vasúrról.** Fures ember lehet Mihalay Mihaly adatai illetőségű esavargó, a ki nem a „honvágytól ég”, hanem ellenkezőleg annyira fel szülő helyetől, hogy ahhoz közeledve olyan nyaktörő ugrásra vállalkozott, a melynél könnyen olt hagyhatta volna a fogát. Ugyanis Bubost, mint dologkerülőt Nagy-Beeskerekéről tolonoz uton továbbították haza Adára. Szerencsésen el is ért Obcséig, itt felültették egy rendőr kíséretében a vasútra, a hol jól is érezte magát a toloncz egész Mchollig. De annál nyughatatlannabb lett, mikor Mohol állomásáról elindult a vonat. Izgett-mozgott, az ablakot nézegette, az aijtól próbált. Egyszerre csak kivágta az aijtól és abban a pillanatan kiugrott a kupéből. Persze a rendőrnek több esze volt, senhogy utána röpüljön, csak utána nézett és látta, hogy Bubos felvéve leestek kálapját, lerázva magáról a port, kicsit biczege, de nagy bátran a földet kézzel vette újját. Így azután a rendőr üres kézzel tett jelentést az ottani elüljáróságnál.

* **Bácskai a londoni tüzöltő kongresszuson.** A m. kir. belügyminiszter, a f. év július hóban megtartandó londoni tüzöltő kongresszusra, Verms Belát, a szabadkai önkéntes tüzöltő testület főparancsnokát, mint a kormány egyik megbízottját küldötte ki. A megbízatást tartalmazó miniszteri leirat így szól: M. kir. belügyminiszter 6211—1903—III. b. szám. A magyar országos tüzöltő szövetség elnökségének Budapestre

ten. Mult hó 14-én 58. sz. a. kelt telterjesztésére értesitem az elnökséget, hogy a. f. évi július 7—10. napjain Londonban tartandó nemzetközi tűzvédelmi kongresszusra a magyar kormány részéről hivatalos megbízottakul Bölcs Gyula oszt. tanácsost, továbbá gróf Széchényi Victor, mint a magy. orsz. tüdőoltó szövetség elnökét, dr. Ováry Ferenc országgy. képviselőt, mint az orsz. magy. tüdőoltó szövetség alelnökét s Vermes Bélát, mint a szabadkai önkéntes tüdőoltó testület parancsnokát küldtem ki. Budapest, 1903. febr. 29. Széll s. k.

*** Márczius tizenötödikét** Bács-megye legelső községében fényesen készülnek megülni. Bezdánban nagyszabású ünnepély lesz. — Ó-Bécsén a Magyar Népkört tart ünnepélyt, melyen alkalmi beszéd és szavaltat lesz.

*** Pályadíjnyertes bácsme-gyei jogász.** A „Joghallgatók Tudományos Egyesülete” márczius 3-án dr. Balogh Jenő egyetemi tanár elnöklete alatt ülést tartott, melyen a magánjogi pályázat eredményét hirdette ki. A nagyméltósága vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által adományozott díjat dr. Zsigmond Grosschmid Béni egyetemi professzor bírálatá alapján Balogh Elemér 19. éves joghallgató több jeles tanulmány szerzője nyerte el „Az özvegyi örökös intézménye” című dolgozatával, mely a bírálat szerint a jogtudomány felfogását tükrözteti vissza szemben a jog gépies mechanikai felfogásával.

*** Élénk élet Abbáziában.** A kedvezőtlen időjárás dacára is, írja tudósítónk Abbáziából, élénk most itt az élet és a fürdővendégek csak azon sopánkodnak, hogy ha már üdülni jöttek az Adria partjára, miért nem kötelező ott a nap-sugár és a tavaszi meleg. Lukács László pénzügyminiszter több napon át ott időzött és most helyetért Cseh Ervin horvát-szlavodalmi miniszter képviseli ott a magyar kormányt, aki több rokonalával időzik most Abbáziában. A horvát miniszter több hetet szándékozik Abbáziában tölteni, ahol most Jókai Mór feleségével kipiheni a 78. születési napjának megünneplésével járó farsadalmakat. Itt időzik most Falcione Gusztáv kereskedelmi tanácsos zombori földünk nevével és két leányával. A magyar íróvilágot Jókain kívül Kiss József, a kiváló poéta és Kóbor Tamás képviselik. Rendkívül nagy számban gyűltek egybe a budapesti kereskedelmi világ képviselői, akik a farsang farsadalmait pihenik ki Abbáziában, ahol most már nekiindult a saison és a szállók, vendéglők szépen megteltek. Mint minden évben, fejedelmi vendégeket is vannak, akik itt-ott el is szoktak maradni, de azért mégis előre kirokolták jövetelüket, mert elvégre reklámnak a fürdő részére ez is jó.

*** Öngyilkos péterváradai önkéntes.** Retter csernoviczi illetőségű hírlapíró, péterváradai 70. gy. e. önkéntes tegnap a legénység szobában föbe lötte magát. Tettének oka rejtélyes.

*** Megégett munkás.** Borzalmas módon esett a tűz martalékául egy újdéki munkás: Scharf András, a ki a Königsdtüder Testvérek szeszgyárában volt alkalmazva. A gyárban fellángolt nagy kemenczében hatalmas üst áll, ebben már a törökölj bedöngönyözve volt, amikor az előmunkás meghagyta Scharfnak, hogy a törököljre szeszt öntsön fel. Scharf egy hatalmas üveg spirituussal a kemencze felé közeledett, de könyvelésből nem ment fel az erre a célra szolgáló lépcsőkre, hanem a kemencze ajtóra csurgott, mire az tüzet fogott. Az előmunkás látva a veszélyt, kikapta Scharf kezéből az üveget és az üstbe dobta. De ekkorra Scharf már lángoszló volt. Ruhája tüzet fogott és a bőr felületének kétharmadrésze megégett. A rettenetesen eltorzult súlyosan sérült Scharf

felépüléséhez semmi reményt nem fűznek. A felelősség kizárólag a munkást terheli, az ő lustasága, kényelme okozta a szerencsétlenséget.

*** Szövetkezeti gabonarak-táraink** címen egy füzetet bocsátott közre dr. Horvát János, a szövetkezeti ügy egyik buzgó munkása. E munkájában szerző a gabonarak-tárakkal, ezzel az új intézménnyel, melyet nálunk a bácsalmási kerület derék képviselője Latinovits Géza iparkodik érvényesíteni, foglalkozik, kifejtve annak egy általános irányát, mint különösen alkalmazását a mi hazai viszonyainkra. Reszletesen ismerteti a létező szövetkezeti magtárak szervezetét és ügyvitelét, sőt megjeli a jövő fejlődés irányát is. Előnye a munkának, hogy nem egyoldalú agrárius szempontból indul ki, hanem gabonakereskedelmünk érdekeit szinten fel-tünteti, hogy a szövetkezeti magtárak hivat-vák gabonakereskedelmünket is szolgálni. Emeli a füzet értékét az, hogy a könyvhöz csatolt négy rajzlapon 20 ábrával az egész közrak-tári intézményről világos képet nyújt. A könyv ára 2 korona, kapható minden könyvkereskedésben.

*** Zentai kiállítás.** Zentán a f. évi augusztus havában nagy szabású gazdasági és ipar kiállítást rendeznek és az előmunkálatok intézésében tevékeny részt vesz a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál Tóth Lajos rendező bizottsági elnök és Novoszel János titkár, a rendezés sok részletének megbeszélése végett. A kamara részéről Kulinyi Zsigmond titkár és Szabó Gyula másodtitkár vettek részt az értekezleten, mely alkalommal a működés eddigi eredményeinek összegezéséből csaknem teljesen kialakult már előre a kiállítás képe. Az előjelekből ítélve ugyanis a kiállítás gazdasági részének sikere már biztosítottnak látszik, mert sok értékes bejelentés érkezett. Ezek között fontos a zentai és kanizsai gazdák, továbbá a csókai és több más uradalom és nagybirtokos kollektív kiállításai. A magkiállításra már több nagy magkereskedőtől és nagybirtokostól érkezett bejelentés. Lesz díszes kertészeti kiállítás, bor kiállítás, gyümölcs kiállítás, kék kiállítás, megyei állatdíjazás, löverseny stb. Az ipari részre is sok értékes bejelentés érkezett és ennek is kiváló siker jósolható. Ezen a vidékiek csak azon iparágakból vehetnek részt, melynek Zentán képviselve nincsenek. Az ipari rész rendezésénél fontos szerep jut a kamarának, melynek kiváló gondja lesz, hogy a kerület ezen kiállításának értéke ne maradjon a más vidéki kiállítások mögött, mert a város iparosainak nagyon érdekükben áll a biznyságot nyújtani életrevalóságukról, mikor a piaci forgalom jó részétől elesve, arra vannak utalva, hogy a városi fogyasztó közönséget igyekezzenek teljesen megnyerni. Nincs is kétség, hogy a zentai iparosság jól fogja a saját érdekét, aminek már is bizonyossága az eddig lelkes sorokozás, bár a bejelentési határidő még nem telt el. Érdekes lesz a kiállításnak házi és népipari része is, melynek anyaga már jórészt egybe van gyűjtve. A kiállítási költségre 10.000 korona államsegélyt kért az ipartestület, amelynek elnyerésére a kamara közbenjárása folytat biztató kiállítások vannak.

*** Agyonlőtt kanászfiu.** Milovanov Vojin óbecsei gazda tanyájáról hoztak haza tegnap reggel egy meglőtt 12 éves fiút, a ki délre már kiszenvedett. Mihajlovits Gyurónak hívják, kanász volt Milovanov tanyáján. Tegnap a magukra maradt gyerekek, Milovanovnak Timó nevű 14 éves fia és a kanászgyerek levették a szegéről atyjuk puskáját és azzal játszadoztak. Pizskálták, forgatták, eközben a Gyuró gyerek belenézett a csőbe, ha vajjon megvan-e töltve a fegyver. A másik erre elcsentette a ravaszt. A rettenetes durranásra beszaladtak a ház népei és ott látták vérben vergődve a kanászfiút, mel-

lette térdelt és költegette a halálra rémült Milovanov Timó, aki sirva egyre azt hajtogatta: — Nem akartam meglőni, nem én lőttem agyon! — A fején súlyosan megsérült kanászfiút behozták a városba, de már az orvos nem segíthetett rajta, mert délben meghalt, a nélkül, hogy magálóz tért volna. A hatóság kiment a helyszínére és kihallgatta a házbelieket, hogy megállapítsa, kit terhel a vétkes gondatlanság.

*** A gazdasági előadásokat** nem mindenütt látogatják megfelelő számban. Dr. Balaton Gyula ó-becsei főszolgabíró egy ügyes ötlettel kísérli a gazdaközön-ög indokolatlan közönyét megtörni. Az Ob. és V. ugyanis ezeket írja: Dr. Balaton Gyula főszolgabíró elhatározta, hogy ezután minden vasárnap a gazdasági előadásokon megjelenők között gazdasági eszközöket fog kiosztani. A kiosztás sorsolás útján történik. Minden belépő kap egy számot és ha kihúzzák a számát, megkapja a jutalmat. Két ezélt ér el ezzel a főbíró. Először többen fogják látogatni az előadást, másodsor pedig a nyírók szívesen emlékeznek vissza a hallottakra és azt otthonukban gyakorlatilag is megkísérik alkalmazni. Az első ilyen sorsolás jövő vasárnap lesz.

*** Selyemtermelők figyelmé-be.** Az országos selyemhernyó tenyésztési felügyelőség 1903. évre ingyen ad selyempetét illetőleg selyemhernyót mindazoknak, kik selyemhernyó tenyésztéssel foglalkozni akarnak. Petéért Simon Szörfy Eleknek jelentkezhetni A gubókat kilogrammonként legalább is a következők árban fogják beváltani:

I. osztályt kilogrammonként 2 k. 20 fill.
II. „ „ „ 1 „ 20 fill.
III. „ „ „ — „ 20 fill.
Ajánljuk népünk figyelmébe ezen igen gazdaságos foglalkozást, mivel aránylag kevés fáradsággal nagy jövedelemre tehetnek szert.

*** Az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár** segélyési statisztikája érdekes képet nyújt e rohamosan fejlődő intézmény működéséről. Míg az 1901. évben, tehát a pénztár első évében 38269 korona segélyt osztott ki a pénztár a tagok között, már 1902. vagyis a múlt évben a segélyzési összeg 141,492 koronát tett ki. Még nagyobb a segélyzés mérvé a folyó évben, amelyben már eddig, tehát másfél hónap alatt 43,648 korona segély utalványozott. A pénztár fennállása óta tehát 3203 esetben 223,409 korona összeggel segélyezte tagjait. Ebből 267 esetben 66,613 korona jut a haláleseti segélyezésekre. Ez az összeg maga megcáfolja azt a téves állítást, hogy a mezőgazdasági munkásokat, a földmívelő népet baleset ritkán éri, mert hiszen a kiutalt segély mind baleset folytán vált esedékessé. Ugyanis a várakozási idő, amelynek eltelté után a pénztár bármi okból eredő munkakép-telenség címén nyugdíjat ad tagjainak, még nem telt el, s így a fenti segély kizárólag mint baleseti segély lesz utalványozva. S hogy milyen súlyosak voltak ezek a balesetek, azt bizonyítja azon körülmény, hogy már a folyó évben 31 baleset folytán beállt halálozás fordul elő.

*** A szegedi honvédkerület új parancsnoka.** Valentics Dániel altábornagy távozásával megüresedett a szegedi II. kerületi honvédparancsnokság vezetői állása. Erre a díszes helyre a honvédelmi miniszter Csalányi Géza cs. és kir. tábornokot nevezte ki helyettesi minőségben addig is, míg május hó elején a véglegesítés megtörténik. A honvédkerület új parancsnoka tegnap érkezett Szegedre.

*** Acsantáveri postát** szerdára virradóra ki akarták rabolni. A rablók az udvarból már az épület falát ki is ásták,

midőn a postáskiszasszony a zajra felébredt és kinyitva az utcai ablak felső szárnyát, rémszen sikoltott segítségért. A nagysikollásra a szomszédok összefutottak, de akkor már a rablók is megszöktek. A falon ástuk luk már akkora volt, hogy egy 10 éves fiú bebujhatott rajta. Az éber postás kiszasszony megaglott egy nagyobb rablást.

*** Mű-Előadás az Otthon kávéházban.** Ma vasárnap az Otthon kávéházban a pszichológiai (lélektani), fizikai, vegytani körből, előadás lesz. Műsor: 1. Cumberland Alos gondolatvilág és jósnő fizet 100 koronát annak, kinek gondolatát el nem találja. — Több fejedelemtől kitüntette. 2. Mr. Stanley a híres illuzionista. — A legujabb mutatványaiól különösen kiemelendő: A canai csoda, A búrok kémje, A búvós orgona-sípok, A Phönix-madár, elégetve, saját hamvaiból feltámadva. Gül baba, eleven rózsák természetése és a vendégek közt kiosztva. 3. Spiritistikai rész az író médium. A közönségtől tetszés szerint válogatott elhalt rokonok vagy más nagy emberek ezáltal s azok nevéket leírják, nemkülönben a kopogó és zenélő szellemek, úgymint az elzár és eltűnő médium, előadva Flóra k.-a.-tól. Sztenczió látvány: átlátszó nő. Nem kórhalmány, a szó szoros értelmében keresztül látható. Kezdete este 8 órákor.

*** Kinos betegség** a csusz és köszvény, azonban mint hiteles orvosi nyilatkozatok és számos közzöni levél bizonyítja — a Zoltán-féle kenőcs még a legmakacsabb és legrégibb csusz és köszvényes bajokat is néhányszori bedörzsölés után meggyógyítja. Üvegeje 2 kor. Zoltán B. gyógytárban Bpest. Senki ne mulassza el e hirneves kenőcsöt meghozatni.

*** Az Uranos kéki** A legkedveltebb ruhakékitőszert, mert a képzelhető legrészebb kék színt szolgáltatja és minden tekintetben felülmúlja az eddigi ilyenmő gyártmányokat. Előkelő háztartások és nagy mosóintézetek tanúsága szerint az Uranos kék a legjobb és legolesőbb ruhakékitő.

(A t. hölgyközönségnek). Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a csodahatású valódi angol szépítő szert, ugorakatejét, és meg fogják róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szepőt, májfoltot, és mindenféle tisztálanságot az arcról és a bőrt tiédvő, fiatalá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntette. Ara 2 korona hozzá való valódi angol ugorakazsappan 1 kor., powder 1 kor. 20 fill. és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógy-szertárban Temesvár, a havá minden postai rendelés czimzendő. Kapható minden gyógy-szertárban.

(Olyan szép mint az uj lesz minden érczártya, arany, ezüst, nickel, réz, vörösréz stb., ha azok az ismeretes Globustisztítószerttel tisztítatnak. Ezen kipróbált és általánosan kedvelt szer körülbelül 10 év előtt találta fel a cég tulajdonosa Fritz Schulz Leipzig, és azóta a forgalomba hozva. Elérnek vele hamar és könnyen diszes és tiszta fényt hosszú tartóssággal, amellel a globustisztító kenőcs nem karczolja a tisztítandó tárgyakat, nem keni, nem káros az érczerek és — három bíróság hitelesített szakember véleménye szerint teljesen ártalmatlan, utólrhetetlen kitűnő tulajdonságaiban. Ezen kitűnő tulajdonságai elsősorban főalkatrészében a valódi kavicskretában rejlik, mely a czög saját bányáiban nyeri. Nem csoda, ha a globustisztítószert szükséglete mindig nagyobb mérveket őlt, körülbelül: 200.000 szelence küld szét naponta a világ minden vidékébe.

(A Legkényesebb ozigaret-tázók részéről nap-nap után számos kérdés érkezik hozzánk az iránt, hogy melyik csigarettapapirnak adnánk mi előny,

a régi hirneves „Le Griffon“-nak vagy az újabbban ugyanazon forrásból forgalomba hozott „Le Delice“-papirnak, mely daczára még csak rövid létezésének, már számos kedvelőt szerzett. — Mindkét papir egyaránt legkitűnőbb minőségű és a legjobb gyártmány az eddigi készített czigarettapapirok között.

(Figyelmeztetés. Többször fordultak már hozzánk egyesek, hogy megbizható-e vagy ama pézkezősönt közvetítő intézet vagy nem? E kérdés ezentul teljesen fölösleges lesz, mert ime ajánlunk mi t. olvasóinknak és pedig igen melegen, egy oly kitűnő intézetet, mely föltétlenül megbízható s azonfelül nem is közvetítési díjat megtakarítja az, aki hozzá kölcsönért folyamodik. Es ez az intézet a „Kisbirtokosok Országos Földhivatalintézeté“ Budapestben.

(Pontos órák, divatos ékszerek, képzésért valamint részletfizetésre, legolesőbb szabott áramon vásárolhatók Serényi órák- és ékszerszénél, Budapest Erzsébet-körút 28. I. Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld ezen elismert elsőrangú czég.

(Általánosan el van ismerve hogy a Kerpel kézfőnőitő a kezét három nap alatt bársonysimává és fehérré teszi. Használata folytán a zsíros tapadó vaselín és glicerín fölöslegessé válik. Kapható: Kerpel gyógy-szertárban, Budapest V. Lipót körút 28. és minden gyógy-szertár és drogeriában.

(Étvágytalanság, hányinger, fejfájás, gyomorhajok ellen csodahatású a Raditz-féle gyomor elixír. Ara 1 korona. Postán 6 üveg bérmentve. Ingyen és bérmentve küldi a „Hölgyek Titkára“ füzetet kívánatra mindenkinek. RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára, Budapest Fővántér 6 szám.

(Külföldi nők, ugy látszik Budapestben találják meg legalkalmasabb szépítőszereiket. Ugyanis Krieger György kávitéri gyógytárába a nálunk oly nagyon kedvelt akasztia szépítőszerekre (crème 2 kor. puder 1 kor. szappan 1 kor.) folyton érkezek megrendelések Páris, London, Milanó sőt Amerikából is.

(Tisztelt olvasóink b. figyelmebe ajánljuk a lapunkban hirdető RÉIF J. Bécs, Brandstätte 3. hygienikus czéget, mely egyike a legelső és legrégibb czégeknek e szakmában. Szolidáság által világhirnevet szerzett és hygienikus speciális szerek beszerzésére legjobb ajánlhatjuk.

(Hölgyek öröme! Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített híres Dr. Lehman féle arczkenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Powder 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arczképpemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelményt tenni. GYARMATI.

(Mindenké tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrepagom a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem, és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

(Európai gyökeres és sima nemes vesszők a legolesőbb árban, teljesen fajtisztán, igen szép, gyökeres, tégyverés és más hibától mentes, a legkiválóbb negyvennégy bor- és csemegefajok. Két éves gyökeres vessző, százhuszezer. Egyéves gyökeres hatszazezer. Sima zöldoltvány, négyszazezer. Szines fénynyomatu diszes árjegyzéket bárkinek is ingyen és bérmentve küld az „Érmeleki első szőlőoltvány-telep“, Nagy-Kágya, u. p. Székelyháid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Adalék megyénk őskori faunájához.

Hogy megyénk már az őskorban emberlaktá hely volt, azt az újabb kutatások során elért eredmények bizonyítják. A bácskai őslakók leginkább a Duna mentén ültök fel tanyájukat. E nagy folyam volt az árja-népek vezetője.

Az első ősemeri telepet Cziráky Gyula, megyénk ismert nevű archeologusa Gombos (Bogojeva) mellett fedezte fel. Egy másik őstelepről az apatinai adtak hírt azon lelettel, melyet Rauschenberger János oda való polg. isk. igazgató mentet meg. A harmadik telep a bodrogh-monostorszegi határban lett szakszerűen felkutatva. Ez utóbbi telep — szét szórta — még három újabb telepen várja megásatását.

A bácskai őstelep a neolith-korban élt. A gombosi őstelep lakója az érteleme magasabb fokán állt, mint a b.-monostorszegi, mert a csiszolt kőbaltába nyéllyukat lúrt, kézzel formált edényeit izlésesen díszítette, sőt csont eszközöket is tudott készíteni.

Az apatini leletek nem egyebek, mint obsidiánból patogtatott szilánkok. Az obsidián hazánk területén, — tudtommal csak a Hegyaljában fordul elő. Eppen ezért nehéz lenne megmondani, hogy milyen úton — módon jutott az az apatini őslakóhoz.

A bodrogh-monostorszegi ősemernek szintén élesre csiszolt kőbaltája volt, de a nyéllyuk furúshoz még nem értett. Kézvel alakított, csonteszközök sem voltak. Edényeik is különböznek; legtöb a kézzel formált és rosszul égetett rövid talposöves tal és az ujjnyi, sőt nem ritkán a 2 ujjnyi vastag oldalakkal bíró bütykös, vagy láncebördás tartó-edény. A kőeszközök jáspis- és szarúkból valók. Ebben a gombosi és a b.-monostorszegi leletek körülbelül megegyeznek, s azokat, alkalmasint a nem messze fekvő, s a Dunán könnyen megközelíthető Fruska-Górából szerezte az ősemer.

A gombosi és az apatini őstelep felépítése csupán csak annyiban tartozik tárgyamra, hogy feltűnthessem azt az utóvonalat, melyen az ősemer tovább vonult, s hogy ezzel is megerősítem a régiségűdősök ama feltevést, hogy a Duna s általában a nagy folyók voltak azok, melyek az ősemereknek, tovább terjeszkedésükben, utat jelöltek. De összefügg ez az ősemer mindennapi élet körülményeivel is, mert mint a konyha hulladékok mutatják, főtáplálékukat a hal, a folyami kagylók és a danuneti nagy erdők és nádasok vadjai képezték.

A konyha hulladékok azok, amelyek bepillantást engednek nemcsak az ősemer háztartásába, hanem világosságot vetnek az azonkor állatvilágába is. A faunisztika szempontjából tehát érdemes az ilyen leleteknek a legapróbb részletekig való felkutatása, s minden, a laikus előtt talán jelentéktelennek látszó, állati maradványok gondos összegyűjtése és meghatározása.

A bodrogh-monostorszegi őstelep lakója a halasztatnak és a vadászatnak nagyban hódolt. Kétségtelen bizonyítékai ennek a nagy, — mennyiségben előforduló állati csontok, agancsok, szarvacsapok, balesigolyák, kagyló- és csigahéjak. — Ezek között találjuk: a tulok (Bos taurus) maradványait; a juh (Ovis aries) csontjait; az őz (Cervus capreolus) agancs-darabját; a muflon (Ovis musimon) szarv-csapjait; a vadlúd csüdjét; a festék kagyló (Umo pictorum) typosus alakját; és a csigák közül, a Cyclos, elegans Müllvári fajtát.

Az emlősök közül egyik-másik már mint házi állat szerepelhetett, csupán a muflon (ovis musimon) az, melynek előfordulása még a szaktudósokat is gondolkodtatóba ejtette. Ez az állat u. i. a juh egyik

rokona, mely azonban manapság még csak Corsica és Sardinia sziklás hegyei között él. — A bodrogh-monostorszei ősemberi telepen talált muflon-szarvaspokról dr. Koch Antal egyetemi tanár is értekezett a „Földtani Társulat” novemberi ülésén, s azon nézetének adott kifejezést, hogy a muflon korában, Boszniában és egyebütt is el lehetett terjedve, mert hogy a bács-megyei ősember a muflon mai hazájából hozta vagy szerezte volna be az itt talált muflon-maradványokat, annak a valószínűsége ki van zárva.

A hazánkban felkutatót őstelepeken muflon-maradványokra eddigelő még nem akadtak. A bodrogh-monostorszei előfordulás tehát érdekes adattal járult nemcsak Bács-Bodrog megye, hanem Magyarország őskori faunájához is. A lelet nemcsak a budapesti, hanem még a bécsi szakkörökben is érthető feltűnést keltett. A ritka szákmányt a megyei múzeum őrzi.

Meg kell még emlékeznem a Cyclostoma elegans csigáról is, mely ma már nálunk nem él ugyan, de az őskorban még nagy mennyiségben volt található.

Gubitz Kálmán.

Irodalom.

— *Olcso Könyvtár.* E hasznos és nép szerű vállalatból, melyet Gyulai Pál szerkeszt, ismét három érdekes füzetet kaptunk. Az elsőben (1296/70. sz.) Nusics Braniszláv, a jelesebb szerb elbeszélők egyike, közöl egyszerű, de naivsággal is megható történeteket „Egy káplár emlékei”-ből. A tiz kis elbeszélésben eleven rajzát kapjuk a tábori életnek a szerb-polgár háborúból (1885), s különösen a második (Isten madárkái) és az ötödik (A sebkötöző helyen) elbeszélés igen sikerült. — A második füzetben (1271/2. sz.) Hail Caine, az ünnepelt angol író, egyik legdrámaibb novelláját „Az utolsó gyónást” kapjuk. Egy orvos pyónása, a ki embert öli, hogy tulajdon gyermekét megmenthesse. A nagy realizmussal és erőteljes, színes nyelven írt történet jó részt Marokkóban játszik, s az izgaló kalandok, érdekes leírások egész sora tarkítja a tragikus fordulatokban gazdag elbeszélést. — A harmadik füzetben (1272/4. sz.) Földes Béla, egyetemi tizenköt fejezetben ismerteti a „Socialismus telődését napjainkig”, az aránylag szűk keretben is teljes és összefoglaló képet adván a socialismus egyes elméleteiről, Nagyon tanulságosak a füzetek azok a fejezetei, melyekben ezáltal az újkori socialismus apostolainak (St. Simon, Fourier, Lassalle, Marx stb.) utópiáit és tévedéseit, melyekben során beválthatatlan ígéreteket tesznek és keresztülvélhetlen rendszereket állítanak föl. — Az Olcso Könyvtár egy-egy számának ára 20 fillér s a füzetek minden könyvkereskedésben kaphatók.

— *Rezeda kisasszony.* Az amerikai regényirodalom nálunk aránylag csekély figyelemben részesül, Bret Harle-on és Mark Twainen kívül közönségünk alig ismer belőle egyik művel, pedig különösen az utóbbi évtizedben sok érdeklődésre érdemes új író tűnt fel benne: A Franklin-Társulat egyik legújabb kiadványa egy ilyet ismertel meg. Julien Gordon az író neve, e lérfias név mögött azonban egy rendkívül szellemes nőiro rejződik. Az új kötetben levő hosszabb elbeszélésnek, a mely különben kisebb regénynek is beillik „Rezeda kisasszony” a címe. Az előkelő, gazdag new-yorki társadalom körében folyó le cselekvénye, a mely pompásan van fejlesz-

te, a legjobb francia írókra emlékeztető el-mésséggel előadva. Hősnője egy elszegényed-elt család leánya, a ki leányos bájával, ne-mes szívvel elnyeri egy híres művész sze-relmét. Másik, rendkívül finom psychológiá-val rajzolt, ritka érdekességű alakja egy elő-kező asszony, a ki hideg szívvel, szenvedély-terülül él férje oldalán, a míg öntudatlanú szerelemre nem gyulad a híres művész iránt, s e szerelme egészen átváltoztatja szelid, tar-tózkodó lényét. Az elbeszélés mellé, mely nem midennapi irodalmi beeme mellett olvasmány-nak is nagyon érdekfeszítő, a nemrég elhunyt Bret Hartepak, Amerika legnagyobb no-velle-írójának két külön elbeszélése van csat-olva; az író legutolsó művei közül. Mind a kettő egy színvonalon áll a világhírű kalifor-niai elbeszélésekkel s szintén Kalifornia ese-levényűk színhelye. A kötet értékét nagyban emelik az illusztrációk, melyek a legjelesebb amerikai művészek munkái s az eredeti kia-dások után készültek. A fordító, Schöpfin Aladár, kiváló érzéssel, gondosan, magyaro-san végezte munkáját. A tartalmas, szép kötetnek, melyet a Franklin-Társulat igen szép kiállításban bocsátott ki, ára füzve 2 K. 40 fillér.

Nyilttér. *)

A szépség vagyon. A szépség hatalom.

Ez esakis
a világ-
hírű.

által ért-
hető el,
mely - -

hőfehérré és báronysimává varázsol minden **tisztátalan arczbőrt és vörös kezeket.**

Dr. A. C. Sully párisi bőrspecialista tanár arczpora a

„Mimosa“ „Mimosa“ „Mimosa“

teljesen ártalmatlan és tökéletesíti az Iona crème által elért hatását.

Főraktár:

A Vörös kereszt droguériában.

Zombor, Kossuth-utca 161.

* Ezen rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk

204 szám,
903 kg.

Pályázati hirdetmény.

Dautova székhelyvel, **Baracska, Báthmonostor, Béregh, Csataalja** és **Szántova** községeket magában foglaló körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó évi márczius 25-ig** nyujtsák be. A később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek. A körállatorvos javadalmazása 1200 kor. és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Baján, 1903. február 17-én.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

794. szám
908.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó **Bács-Földvár** községben elbocsajtás folytán üresedésbe jött 600 korona évi — havi előleges részletekben kiszolgáltatandó javadalmazással ellátott kézbesítő-írnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni öhajtókat, hogy a községi segéd személyzet számára előírt képzettséget igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó márczius hó 25-éig** okvetlenül terjesszék be, mert a később érkezettek figyelembe nem vevendem. Szerb nyelv tudása kívánatos.

O-Beesén 1903. évi márczius 3-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

2028. szám
1903.

Pályázati hirdetmény.

Járási székhelyemen **Ó-Becsén** elhalalozás folytán üresedésbe jött 900 korona előleges havi részletekben kiszolgáltatandó javadalmazással ellátott községi írnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó márczius hó 25-éig** nyujtsák be. — A később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Szerb nyelvet beszélők és jegyzők oklevéllel bírók előnyben részesülnek. Ó-Becsén, 1903. évi márczius 3-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

Arany éremmel kitüntetve
Párisi világiállítás 1900
és aranyérem Bécs 1902.
Mindenholt kapható!
Szelencék á 10, 16 és 30 fillér.

Ki akar

egyéves önkéntes
LENNI?

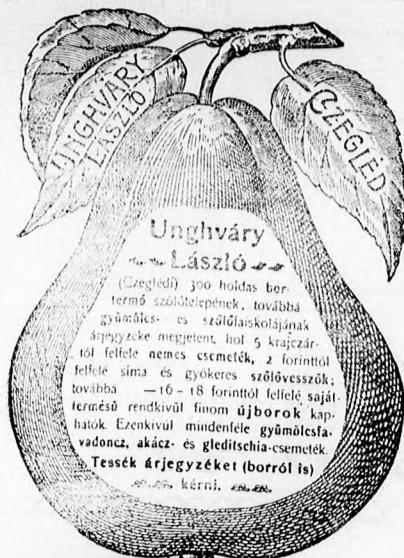
Mindazon ifjak, kik az előírt iskolákat nem végezték, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az **egyéves önkéntesi jogot.**

A ki már sor alatt állott, elkéselt.

Születési év közlendő.

Prospektust ingyen és bérmentve küld:
LICHTBLAU ALBERT

A lakonai előkészítő tanf. igazgatója, Debreczenben. Tanbíztóság eddigi **DRAGUNTSZ JANOS** ny ezredes és nemtűzfőnöki **SIMONFNY GYULA** ny. huszár alvezetés és **JÁROSSY LAJOS** ny. százados. Felügyelő a nm. vallás- és közoktatásügyi m. k. r. ministerium megbízásából a tank. k. r. főigazgató.

Kiadó lakás.
Bánát városrészben, ko-
hári-utca 271. szám alatt egy
utcai lakás, mely áll 2 ut-
czai, 1 udvari szobá-
ból, zárt folyósóból és
hozzátartozó melléke-
lyiségekből folyó évi má-
jus hó 1-től, bérbe adandó. A
megye házhöz igen közel van;
megnézhető bármely időben és
bővebb felvilágosítással szolgál
Parcsetich Mátvás
kalapos-mester (a házban.)

2514. sz. 1903.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt.-József

országos vásár

1. évi március 19-16) bekarólag március 23-ig fog megtartani.
Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra
— március hó 19-étől csütörtökön reggel
5 órától kezdve — meg van engedve.
Temesvárott, 1903. évi február hó 13-án.

A városi főkapitányságtól

BANDI REZSÓ
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár
Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és
iparvásár

Ráczy György

a Teleska magaslatán fekvő Jolánföldi
szőlőtelepén és kertészetében, Kula,
Bácsmegeye kapható: szokvány minő-
ségű gyökeres és sima szőlőajt-
vány. Amerikai és europa szőlő-
vessző. Gyümölcs- és utszéll fák.

Maclura Aurentiaca,

a legjobb élősvény és Gleditsia élősvé-
ny. Árjegyzéket küld az intézőség.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

Az arezből szépi-**RIZSPOR**
lése és finomítása.
egelegánabb toillete-, bál- és szalon-puder felhér, ró-
zszaszin vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir-
tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

es. és kir. udvari toillete-szappan és illatszergyár,
BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs.
kereskedő-czégnél.

Egy doboz 1 frt 20 kr. küldése
utánvagy az összeg előleges be-
küldése után.

Az egyedüli valódi angol

A. Thierry gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az **üvegek esomagolása törvényileg védve van.**

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Reihitsch-Sauerbrunn.

zen balzsam úgy külsőleg, mint belsőleg használandó. 1. Egy-
fülmulhatatlan hat sgyógyszerűdű-és mellbeteg-
egéknél, enyhítja a hurutot, anyáknak feloldja, elosz-
lja a legfájdalmasabb köhögést és gyújtja a ré-
gi bajokat is. 2. Kitűnően hat torokgyulladásnál, rekedtség és min-
denféle torokbajoknál stb. 3. Lhajt minden lézas állapotot tökéletesen.
4. Gyógyít feltűnően, gyorsan gyomorgöröset, kólikát és szagatást 5. Eny-
be hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, eloszlatja a képzelt be-
tegeéseket és erősíti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen ha,
fogfájásnál, lyukas fogaknál és mindenféle fog- és szájbetegségeknek, meg-
szünteti a felfohgást, a szájt és a gyomorból eredő rossz szagot. 7. Csó-
daszer mindenféle sebekre, forró és más bőrkiütések, szemölcsök, égés-
sebek, megfagyott tagok, megszünteti a fejfájást, fejfűgást,
bőrvényt s fűfűjást stb. Pontosan megfigyelendő a zöld
a páczavéj egy, mint fent látható. — Hamisítások ellen leg-
jobb védekezés közvetlen beszerzése a gyárból eredeti dobozokban portó-
mentesen osztrák-magyar birodalom postaállomáshoz 12 kis vagy 6 nagy
4 korona. Bosznia- vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem
küldötek. Szállítattik csak azösszeg előleges beküldés ellen-
ében vagy megfelelő előleggel.

Miért szenved Ön? mikor Önnek rendelkezésre áll olyan szer, amely minden rég-
sebet fájdalom és veszedelmes operáció nélkül meggyógyít.

A. Thierry gyógyszerész egyedüli eredeti

Centifolia kenőccsel.

a mely felülmulhatatlan ugya sebek gyors gyógyítási mintafá-
dalmak enyhítési képessége tekintetében. A valódi Centifolia kenőcs al-
kalmazást ad: a gyermekágyasok mellfájaldalmainál, a tejelválasztás pangásánál, mellkeménye-
péseknél, orbánczánál, mindenféle régi sérüléseknél, a lábak és kezek nyílt sebeinél lábizza-
dásnál, dagadt lábknál, sőt míg esontszűnül is; ugyszintén vágott, szűrt, lőtt és zúzott sebek-
nél, mindennemű idegen testeknek eltávolításánál, u. m.: üveg- és faszilánkoknál, homok-
és kavicsveszekedéknél stb., mindennemű daganatoknál, karbunkulusnál, sőt rákos daganatoknál is
mindennemű égési sebeknél, fagyott testrészeknél, betegek felfekvésénél, nyaki
daganatoknál, vérbanatmaknál, gyermekek fűlfűvésánál stb. — Szétküldés csak az összeg
előleges beküldése mellett történik. Ára 2 tégelynek posta és esomagolási stb. költségekkel
együtt 3 korona 50 fillér. — Elsmerő okiratok hálom számára állnak re-
delkezésre eredeti kéziratban. Értékeltelen utánzatoktól óvva intjük a t. közönséget. Min-
den egyes tégelyen a „Thierry (Adolf) LIMIT AD ANGALSZERTÁR Pregra-
da” védjeggyel van beégetve mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyó-
gító képessége utóérhetetlen és nines kitéve romlásnak, sőt minél régiebbek annál hatko-
nyabbak és értékesebbek. Nem árt nekik sem hideg, sem meleg, miért is
minden évszakban zétküldhetők. Majdnem mindig eredményesen segít-
nek, legalább is az első segélyt nyújtják míg az orvos megérkezik. Tor-
mészetesen soha sem szabad értkelten utánzatokhoz ugynevezett pótkozok-
hoz nyulni melyekért ezáltalannl kidobunk annyit pénz, — hanem és
alandóan és csakis ezen két fentjelzett realis, oleső, megbízható ésamellett
tejesen ártalmatlan, minden eshetőlegre, előkészülékénél kell lenniük. Amely
teljesen fenti szereket a valódiságukat igazoló minden jellel elnáta nem
kaphatók, leghelyesebb ha vagy közvetlen a készítőjéhez forduluk meg-
rendelésünkkel és pedig:

Schutzengel-Apotheko des A. Thierry in Pregrada bei Reihitsch-Sauerbrunn
Központi főkraktár Budapestben Török József gyógyszerésznél. Zágrábban S. Mittelbach gyó-
gyszerész és Bécsben C. B. udy

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy
Aninai rúdvasunk és Resiczai lemezeink

a hatóságilag bejegyzett

„Korona farkas” minőségi x x
x x védjeggyel

vannak ellátva, mi figyelembe venni kérünk.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság, ma-
gyar bányái, hutai és irodalmainak igazgatósága.

Eredeti SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra és minden ipari célra.

Egyszerű kezelés! — Nagy tartósság! — Magas szolgáltatási képesség!
Ingyenes tanfolyamok a divatos műhímzés minden technikájában.
Electromotorok varrógépüzemhez minden nagyságban.
Hímzőselyem-raktár nagy színválasztékban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

PARIS 1900:
„GRAND PRIX“

TEMESVÁR 1891:
ARANY ÉREM.
POZSONY 1899:
EZÜST ÉREM.

Figyelmeztetés!

Eredeti Singer varrógépek csak a mi üzleteinkben kaphatók. Minden más varrógépüzlet által Singer

megjelöléssel áruba bocsátott gép, egyik elavult rendszerű gépünk utánzata: amely újabb rendszerű családi varrógépeinket szerkezet, szolgáltatási képesség és tartósság tekintetében utól nem éri!

SZEGED, Feketesas-utca 17.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pala-Expeller egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bodorászóesél alkalmaztaték középsőnyél, cszszál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt beviszárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokbana „Horgony” védjeggyel és a „Richter” csevegézzsel fogadjunk el. — SO F., 1 K. 40 F. és 2 K. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: TÖRÖK József gyógyszerésznél Budapesten.

Flischer F. Ad. és társa,
csasz és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

500 forintot fizetek annak, ki **Bartilla** fogv zének használata mellett (üvege 35 kr.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed. Wien 19/1. Sommergasse I.** Kapható Zombor: Tár-czay I., gyógyszer., Temesváry J., gyógyszerész Bács-Bresztovác: Gfrörner György.

Epilepsi.

Ki eskörságban, görcsök és más A ideggyuban szenved, kérjen broszurat felőle. Küldi ingyen és bérmentve a **Schwauen-Apotheke, Frankfurt a M.**

Tűzifa

árleszállítás.

Az I. rendű cserhasábtűzifa árát méterölenként 2 koronával vagyis 28 koronával **26 koronára** szállítottuk le.

Róheim Károly és Fiai.

Schicht-Szappan

jegye:

szarvas

kulcs

Legjobb, legkiadósabb, és ezért legolcsóbb szappan. Ment minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható!

Vásárlásnál arra ügyelni, hogy minden darab szappan a „Schicht” nevet és fenti védjegyek egyikét viselje.

Szőlőlugasi üressün

minden ház melletti házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobbra ha meg kell, természet nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol legalkalmas fajokra lehetnek, azok 1 óven elcsúszk határozat az egész szőlőültetés idején a legkisebb munkadíj és más édes szőlőkkel.

A szőlő használatban mindent megterem a szőlőben oly hán, melynek faja mellett a legelőnyösebb gondozással fellevelhető nem volna, személtől más építeteknek, kőzeteknek, kerétszeknek stb. a legelőnyösebb díszre anélkül, hogy legelőnyösebb helyet is elöngölna az egyébbre használható részekből. Ez a legelőnyösebb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok legrövidebb leírását az egyébbre használható részekből. Ez a legelőnyösebb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok legrövidebb leírását az egyébbre használható részekből. Ez a legelőnyösebb gyümölcs, mert minden évben terem.

Ermellotti első szőlőlugasi Nagy-Károly, u. p. Székelyhid.

írdetések

legelőnyösebb árak mellett felvetetnek lapunk kiadóhivatalában.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

húsból készült és ennek tápanyagot tartalmazó izület. Könnyen emészthető és hatékony a legkisebb erősítő-szer

erősítő-szer

erősítő és a táplálkozásban elmaradottaknak, idős, mell- és gyomortegyeknek, beteggyógyulásoknak, anélkül korbán szenvedő gyermekeknek, udulóknak, szemkultim

Vas-Somatose

alakában a

BÁPKÖRÖSÖKNAK

legelőnyösebb az orvosok által. Vas-Somatose vatta egyelőre a legelőnyösebb az emberek testben van jelen, tartalmazó Somatose. Hozzájárul a reakciók gyorsaságát elősegíti.

Raktárban van az egész gyógyszer-társaság és gyógyszerkereskedésekben.

PURGO
A leggyengébb kitűnő írt
használt még csemetéknek is adható, 25 évkoruká ára 1. korona.
M. kir. szabadalom és védjegyzett
M. kir. szabadalom és védjegyzett

PURGO
Angol, francia, magyar és német egykeletű tanácsok által rendelve és ajánlva, mint a legenyhébb használt.
M. kir. szabadalom és védjegyzett
M. kir. szabadalom és védjegyzett

Órák, ékezetek
RÉSZLETFIZETÉSRE
Olcsó szabott órákon
SEBÉNYI
Órás és ékezetkészítő
Budaörsi, Erzsébet-körút 23. I. em.
Főkötele: II. Főutona 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Myeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályvezeték főfelügyelő helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Ellamert megbízhatóság! Előkelenség! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella“.
Víz, mely nem fojt, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyyszerháza, 6 cs. és kir. lensege József fők. udvari szállítója
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, idg- és bőrbaj, szélhűtés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 19. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUS A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK
"YOST" IRÓGÉP
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
Fényképszeti és festészeti műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERESPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis kópek után is elküldt nagylitások!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszerűen, pontosan és legelőszöbhan közöltet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naplókban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetési osztály, Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** SZÉKESZTŐ

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 frttől feljebb kizsálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
elismerlt legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfájás, gyomorbojok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Főstán 6 üveg bérmenív. füzetet kívánatra mindeniknek
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára, BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.
INGYEN és bérmenív. küldi a —
„HÖLGYEK TITKÁRA” füzetet kívánatra mindeniknek

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóság.)
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szél-től védett, 200 kilométernél több jól épült, rogenys hegyi utak. Szigoruan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodorubb kényelem, az összes betegszobák hygienikusan a legtekélyesebben vannak berendezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Óhjai.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak
Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és széküdüési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Értesítés.
Alulírott lisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Zomborban, Kossuth Lajos-utca, a nagy dohánytözsde mellett
Vrabely József
fodrász-üzletét
átvettem és azt saját nevem alatt tovább folytatom.
Amidőn ezt a nagyérdemű közönség tudomására adom, egyben szíves pártfogásukat kérem és magamat szíves jóindulataikba ajánlván, maradok
Zombor, 1903. évi február hó 26-án
kiváló lisztelettel
Probojosevits Alajos,
fodrász.

URANOS
Kizárólagos gyártói: **HOCHSINGER TESTVÉREK** VEGYÉSZETI GYÁRA
BUDAPEST, VI., Rózsán-utca 85.
-KÉK-
ruha-mosáshoz a legjobb kékitőszér.
— Törvényesen védve. —
Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruha-kékitő.
Olcsó és felülmúlhatlan!
Els üveg 24 fillér, tiszta mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk!